

[Søren Olesen.]

at man kunne spare på militæret, må jeg forstå det sådan, at der på det punkt er en slags borgfred i de to første år.

Men vil det så ikke gå ligesådan der, at det til den tid kan blive vanskeligt at få disse besparelser frem? Jo, det kan der vist let blive tale om. Men for os skal det i hvert fald ikke være nogen hindring med hensyn til at finde besparelser frem, hverken på dette område eller på de andre. Efter 6 års forløb er det jo meningen at fortsætte med en højere pension, men derved bliver forholdet endnu værre. Da bliver det næsten udelukkende de bedrestillede, der skal have forhøjelsen, medens aldersrentemodtagerne ikke får stort mere end før.

Jeg vil også omtale et andet forhold, som gør, at beregningerne ikke passer fremover, nemlig at de, som i de næste 25 år rykker ind i de gamles rækker, egentlig har forsømt det allervigtigste til betryggelse af deres egen alderdom, nemlig at sætte et passende antal børn i verden. I forhold til de yngre aldersklasser er de ældres antal jo tiltagende. I 1920erne og 1930erne praktiserede man et- og tobørns-systemet med det resultat, at medens der nu er 5 unge om at forsørge hver gammel, vil forholdet ændres i ugunstig retning i løbet af de næste 25 år; der vil til den tid kun være $3\frac{1}{2}$ ung til at betale for hver gammel. Derved bliver byrden for den yngre del af befolkningen endnu større, og de anførte eksempler på, hvad der skal betales, har derfor slet intet med virkeligheden at gøre. Det ulykkelige fåtallige slægtled, som man nu vil pålægge denne nye og unødvendige byrde, kommer dertil i dobbelt vanskelighed, idet der samtidig bliver flere børn og unge at sørge for, at opdrage, at sætte i gang. Man har ikke villet gentage fædrenes synder, og derfor er der kommet flere børnerige årgange; de rykker nu frem, til dem skal der skaffes plads, og det vil også koste samfundet betydelige summer. I stedet for at love pension ud til velstillede gamle bliver der efter min formening brug for nøje at afveje, hvilke andre opgaver der i fremtiden vil stille krav til den enkelte og til samfundet.

Det er dette spørgsmål, som dagbladet „Information“ har taget op i en artikelrække med overskriften „Folkepension —

eller?“, hvori der nævnes forskellige opgaver, som trænger sig på og stiller krav til den enkelte borger og samfundet. Der nævnes boligsanering, dagpenge under sygdom, børnerige familier og deres behov, bedre plads på hospitalerne, arbejdsplads til de store årgange og bedre forhold for de sindssyge. Det er nogle af de forhold, der er draget frem i denne serie artikler. Der er her virkelig givet en oversigt over, hvad det drejer sig om, og det var ønskeligt, om pressen som helhed ville slå ind på at bringe lignende saglige oplysninger i dette som i andre samfundsspørgsmål.

Sandheden om folkepension til den velhavende er den enkle, at den ikke kan gennemføres økonomisk uden at lægge nye urimelige byrder på de yngre medborgere, at den ikke kan forsvares socialt, idet den vil formindske de beløb, der af den enkelte og samfundet skulle anvendes til boliger, til børnenes og ungdommens uddannelse og start, til de syge, til enker og enlige mødre, til de dårligst stillede gamle og invaliderne. Det er derfor, jeg mener, at man først bør ordne forholdene for dem, som trænger og er vanskeligt stillet, før man går over til at yde pension til mennesker, som strengt taget ikke har det behov, eller til mennesker, som har store og gode indtægter også i alderdommen.

Så siger man, at folkepensionen er gennemført i andre lande. Nej, det er den ikke. Man har nogle steder gjort en såkaldt begyndelse i lighed med, hvad der her er foreslået, og nu sidder man og kan ikke komme videre. Det drejer sig nemlig om altfor store beløb, og de dårligst stillede har intet fået ud deraf.

Da man i folkeforsikringskommissionen ikke kunne samles om noget forslag, bad repræsentanter for socialdemokratiet, det radikale venstre, kommunisterne og retsforbundet kommissionens formand, departementschef Koch, om at forsøge at opstille et samlingsforslag. Resultatet af formandens arbejde findes i betænkningens 9. afsnit, side 191—95. Det er et sammendrag af, hvad man fra alle sider var enig om, og slutter med et skitseforslag, som udvider kredsen af aldersrentemodtagere ved at tillade en højere indtægtsgrænse. Endvidere foreslås et pensionstillæg til rentemodtagerne, et tillæg, som stiger gennem fem år til 782 kr.